

het onherroepelijk worden van het vonnis de door de [naam⁷] gevraagde informatie en bescheiden dient te verstrekken'. Wat de Inspecteur niet was gelukt, probeerde het OM dus via de strafrechter.

De Rechtbank vond de geëiste boete te laag, maar zag daarentegen geen grond om de verzochte bijzondere voorwaarde op te leggen; artikel 14c Sr. zou daartoe geen wettelijke mogelijkheid bieden. Deze bepaling bevat algemene en bijzondere voorwaarden, die bijvoorbeeld zien op het vergoeden van schade, een contactverbod of meldingsverplichting. Artikel 14c, lid 2, onder 14°, Sr. geeft als laatste nog een soort restcategorie: 'andere voorwaarden, het gedrag van de veroordeelde betreffende'. Het oordeel van de Rechtbank dat de nakoming van artikel 47 AWR niet onder een van de opgesomde voorwaarden kan worden geschaard, kan ik goed volgen, waarbij wel opmerking verdient dat artikel 14c Sr. geen limitatieve opsomming behelst. Overigens overweegt de Rechtbank (ten overvloede) nog wel 'dat zij ervan uitgaat dat de [naam] vervolgsprocedures zal inzetten om te bewerkstelligen dat zij de gevraagde inlichtingen en bescheiden alsnog van verdachte zal ontvangen'. Daarin lees ik dat de Rechtbank het fiscale instrumentarium voldoende acht.

In hoger beroep heeft de advocaat-generaal deze vordering herhaald, maar door de niet-ontvankelijkheid van het OM behoeft dit verzoek ook geen behandeling door het Hof. In de hiervoor reeds aangehaalde Hofuitspraak in de zaak waarin de verdachte wel enige medewerking heeft verleend, was er voor het Hof wel ruimte om over deze vergelijkbare vordering te oordelen. Anders dan de Rechtbank gaat het Hof niet in op het (niet) bestaan van een formele wettelijke grondslag voor een dergelijke vordering, maar toetst het (direct) materieel of de vordering toewijsbaar is.

Daarbij oordeelt de strafkamer eerst over de fiscale relevantie van de gevraagde gegevens in relatie tot de (reeds verstrekken) navorderingstermijnen. Vanwege het beperkte resterende heffingsbelang wijst het Hof de vordering ten aanzien van de informatie betreffende de bekende buitenlandse bankrekening af. Ten aanzien van de inlichtingenverplichting betreffende het '– niet nader gespecificeerde – buitenlandse vermogen over een niet gespecificeerde periode' overweegt het Hof dat het opleggen van de bijzondere voorwaarde in strijd zou

zijn met het nemo-teneturbeginsel.⁸ Het Hof bestempelt dit deel van de vordering als een 'fishing expedition', nu er geen sprake is van 'specific pre-existing documents'.

Voor de verdachte in deze zaak is de uitkomst onder aan de streep dezelfde, maar van belang is dat het Hof dus kennelijk meent dat artikel 14c Sr. wél een grondslag biedt om nakoming van artikel 47 AWR af te dwingen. Niet zoals in civilibus op laste van een dwangsom, maar via het strafrechtelijke traject waarbij in beginsel de reclassering toeziet op de nakoming daarvan. Ook dat maakt een toewijzing van een dergelijke vordering op z'n minst gezegd bijzonder.

Anneke Nuyens

De Bont advocaten / Tilburg University

NLF 2024/1134

Niet voldaan aan informatieplicht; Openbaar Ministerie ontvankelijk; strafrechtelijke veroordeling

Hof Den Bosch 9 april 2024, 20-002138-22,

ECLI:NL:GHSHE:2024:1229

Wetsartikel(en) 47, 69 AWR

NFLT-termen inlichtingenverplichting, misdrijven

Belastingtijdvak 2020

Formele relaties

Rechtbank Zeeland-West-Brabant (niet gepubliceerd):

ECLI:NL:RBZWB:2022:5188

TOON BRON

SAMENVATTING

Naar aanleiding van een groepsverzoek van de Belastingdienst aan banken in Zwitserland, zijn door de Zwitserse autoriteiten gegevens verstrekt aan de Nederlandse fiscus. De Belastingdienst heeft op

⁷ Lees: de belastinginspecteur te Breda.

⁸ Het Hof verwijst daarbij naar EHRM 4 oktober 2022, 58342/15 (De Legé t. Nederland), ECLI:CE:ECHR:2022:1004JUD005834215.

basis van deze gegevens vragen gesteld aan X (verdachte) over een door haar bij BNP Paribas aangehouden bankrekening. X heeft de gevraagde informatie niet verstrekt. Zij wordt strafrechtelijk vervolgd voor het niet voldoen aan de informatieplicht ex artikel 47 AWR, strafbaar gesteld door artikel 69 AWR.

Anders dan bepaalde andere geselecteerde en strafrechtelijk vervolgte belastingplichtigen in het zogenoemde project 'Cambridge' heeft X een 'Verklaring vermogen in het buitenland' ingevuld en ondertekend, waarin onder meer is vermeld dat het geld op haar rekening bij BNP Paribas spaargeld betrof. Zij heeft later gemeld dat zij de bankstukken uit beweerdelijke betalingsonmacht niet zou kunnen verstrekken.

De raadsman van X betoogt bij Hof Den Bosch (meervoudige kamer voor strafzaken) dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk dient te worden verklaard, omdat niet tot strafvervolgning van de verdachte had mogen worden overgegaan. Anders dan vele andere verdachten in het project 'Cambridge', heeft de verdachte wel de moeite genomen om te reageren op de vragen van de Belastingdienst, waarna zij heeft toegelicht waarom zij de gevraagde bankstukken niet kon verschaffen. Het Hof verwerpt dit betoog. Het oordeelt dat in dit geval geen feiten of omstandigheden aannemelijk zijn geworden die de conclusie kunnen wettigen dat het instellen of voortzetten van de strafvervolgning onverenigbaar is met de beginselen van een goede procesorde. Het Hof is van oordeel dat de X de informatieplicht heeft geschonden. X heeft slechts met een e-mailbericht gericht aan de Zwitserse bank getracht de bankafschriften te verkrijgen. Gesteld noch gebleken is dat zij voldoende inspanningen heeft verricht, zodat het Hof van oordeel is dat de conclusie geen andere kan zijn dan dat X opzettelijk heeft nagelaten om de gevraagde bankstukken te verstrekken. X wordt veroordeeld tot een taakstraf voor de duur van 40 uren subsidiair 20 dagen hechtenis.

NOOT

De onderhavige strafzaak maakt evenals de in NLF 2024/1130 besproken zaak van Hof Den Bosch van dezelfde datum¹ deel uit van het project 'Cambridge'. Er kan een aantal verschillen tussen de twee zaken worden ontwaard. Ik verwijs daarvoor mede naar mijn noot bij de andere zaak. Maar kan daardoor ook het verschil in uitkomst — de verdachte wordt veroordeeld tot een taakstraf van 40 uren — worden verklaard?

In casu waren de gegevens over een bij BNP Paribas aangehouden bankrekening afkomstig uit een groepsverzoek van de Belastingdienst aan banken in Zwitserland. De verstrekking door de Zwitserse autoriteiten geschiedde dus op verzoek en niet spontaan.

Op basis van de verkregen informatie heeft de fiscus ook in deze zaak op basis van artikel 47 AWR vragen gesteld over het aanhouden van buitenlands vermogen. Anders dan veel andere verdachten in dit project heeft de verdachte wel enige medewerking verleend aan dit onderzoek. Zo heeft zij blijkens de uitspraak de zogenoemde 'Verklaring vermogen in het buitenland' ingevuld en ondertekend, 'waarin onder andere is vermeld dat het geld op haar rekening bij BNP Paribas spaargeld betrof en zij later heeft gemeld dat zij de bankstukken uit beweerdelijke betalingsonmacht niet zou kunnen verstrekken'. Ondanks het verstrekken van deze (niet volledige) informatie werd ook zij getraakteerd op een strafrechtelijke vervolging voor de schending van artikel 47 AWR.

Toestemming een must?

Een voorvraag die ook in deze strafzaak speelde, was of er door de buitenlandse autoriteiten toestemming was verleend voor strafrechtelijk gebruik. De verdediging voerde eveneens het verweer dat het ontbreken daarvan diende te leiden tot de niet-ontvankelijkheid van het OM. Het Hof overweegt dienaangaande dat niet was komen vast te staan dat de Zwitserse autoriteiten bij de gegevensverstrekking een voorbehoud hadden gemaakt dat die gegevens uitsluitend voor fiscale (en dus niet zomaar voor strafrechtelijke) doeleinden mochten worden gebruikt. Daaraan voegt het Hof toe dat het instellen van strafvervolgning mede in hoofdzaak berustte op de door de verdachte zelf verstrekte inlichtingen over haar bankrekening bij BNP Paribas, waarmee zij het bestaan daarvan had bevestigd. Dat leidt er dan toe dat er geen feiten of

¹ Hof Den Bosch 9 april 2024, 20-002130-22, ECLI:NL:GHSHE:2024:1217, NLF 2024/1133, met noot van ondergetekende.

omstandigheden aannemelijk zijn geworden die maken dat de strafvervolging onvereenigbaar is met de beginselen van een goede procesorde en er – aldus het Hof – geen sprake is van de niet-ontvankelijkheid van het OM.

Opmerkelijk is dat in dit geval – voor zover uit de uitspraak blijkt – het Hof géén navraag bij de officier van justitie heeft gedaan naar het al dan niet bestaan van de toestemming. De vraag kan worden gesteld wat de uitkomst zou zijn geweest als de verklaring niet was ingevuld. Had het Hof dan wel navraag gedaan? Wat zou het antwoord van de officier van justitie dan zijn geweest? Bottom line is nu dat met de enkele bevestiging door de verdachte van de juistheid van de door de Zwitserse autoriteiten ontvangen informatie de (on)rechtmatigheid van het gebruik daarvan door het OM niet relevant meer lijkt te zijn.

Zou je dan kunnen stellen dat zonder exacte kennis van de voorwaarden waaronder informatie van buitenlandse autoriteiten is verkregen, een belastingplichtige die met die informatie wordt geconfronteerd er verstandig aan doet voorlopig een afwachtende of zelfs weigerachtige houding aan te nemen? Het laten aankomen op een strafzaak en dan een niet-ontvankelijkheid van het OM bepleiten? Ik meen van niet. De uitkomst in deze zaak oogt ‘zuur’ voor de verdachte. Wel medewerking verlenen en toch straf krijgen voor het niet aanleveren van alle verzochte informatie. Toch is de redenering van het Hof niet onbegrijpelijk. De toets in de strafzaak is of de informatieverplichting volledig is nagekomen. Die beoordeling kon het Hof maken zonder de van de Zwitserse autoriteiten verkregen informatie in de beoordeling te betrekken. Daarbij heeft dan nog te gelden dat de Inspecteur zijn vragen natuurlijk wel op BNP Parisbas-gegevens mocht stoelen. De partiële medewerking vond nog plaats in het fiscale domein.² Slechts voor de bestraffing daarvan was het strafrechtelijke traject benodigd (of toch niet, zoals ik in mijn andere noot uiteenzet; had in deze zaak niet kunnen worden volstaan met het meenemen van de

mate van medewerking bij het bepalen van de hoogte van de boete?)

Overigens kan nog wel de vraag worden gesteld hoe de benadering van het Hof in deze zaak zich verhoudt tot het oordeel van het Hof in de andere Cambridge-zaken, waarin werd gezwegen. Had het Hof ook daar dan niet op basis van het rechtmatige gebruik door de fiscus van het verkregen materiaal een schending van artikel 47 AWR kunnen constateren? Waarom was daarvoor dan wel het toestemmingsvereiste een cruciaal punt? De omissie staat daarvan dan toch eveneens los? Wellicht zullen in cassatie (volledige) antwoorden op deze vragen volgen.

Anneke Nuyens

De Bont advocaten / Tilburg University

---

² Daarmee wijken deze zaken mijns inziens af van de ‘schenkingszaak’ waarin A-G Wattel op 24 november 2023 concludeerde (Conclusie van 24 november 2023, 22/04816, ECLI:NL:PHR:2023:1076, NLF 2024/0147, met noot van Demandt). In die zaak was de startinformatie op onrechtmatige wijze door het OM verkregen. Deze besmette informatie kan volgens de A-G dan – kort gezegd – niet worden doorgeleid aan en gebruikt door de fiscus om op basis daarvan vervolgens een fiscaal onderzoek te starten. Dat zou een ‘fishing expedition’ zijn. In de Cambridge-zaken is de fiscale startinformatie niet besmet en is op goede gronden een controle aangevangen. Eerst na de – in de ogen van de fiscus – frustratie van de controles door de vermeende rekeninghouders is het bestraffen daarvan uit handen gegeven aan het OM.
